

Державний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В УКРАЇНІ

Студентки 5 курсу, 11з групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
освітньої програми «Публічне
управління та адміністрування»

(підпис студентки)

Михайловська
Ольга
Дмитрівна

Науковий керівник
канд. екон. наук,
доцент

(підпис керівника)

Ільїна
Анастасія
Олександрівна

Гарант освітньої програми
к.держ.упр.

(підпис гаранта)

Динник
Ірина Петрівна

Київ 2023

Державний торговельно-економічний університет

Факультет економіки, менеджменту та психології

Кафедра публічного управління та адміністрування

Освітній ступінь: бакалавр

Спеціальність: публічне управління та адміністрування

Освітня програма: публічне управління та адміністрування

Затверджую

Зав. кафедри _____

«30» грудня 2022 р.

Завдання на випускню кваліфікаційну роботу студентіві

Михайловській Ользі Дмитрівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи: «Публічне управління охороною культурної спадщини в Україні»

Затверджена наказом ректора від «14» грудня 2022 р. № 3416

2. Строк здачі студентом закінченої роботи: 01.02.2023

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи: дослідження процесу публічного управління охороною культурної спадщини в Україні та визначення напрямів його вдосконалення

Об'єкт дослідження: процес публічного управління охороною культурної спадщини в Україні

Предмет дослідження: теоретико-методичні та прикладні основи публічного управління охороною культурної спадщини в Україні

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом):

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В УКРАЇНІ

1.1. Аналіз сучасного стану публічного управління охороною культурної спадщини в Україні

1.2. Проблеми в сфері публічного управління охороною культурної спадщини в Україні.

РОЗДІЛ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В УКРАЇНІ

2.1. Інноваційні рішення в сфері публічного управління охороною культурної спадщини в Україні.

2.2. Шляхи підвищення ефективності діяльності системи публічного управління охороною культурної спадщини в Україні

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

5. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи	До 24.11.2022	24.11.2022
2	Складання плану та підготовка індивідуального завдання для виконання випускної кваліфікаційної роботи	До 30.12.2022	30.12.2022
3	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису першого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 10.01.2023	10.01.2023
4	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 20.01.2023	20.01.2023
5	Представлення закінченої випускної кваліфікаційної роботи	До 27.01.2023	27.01.2023
6	Підготовка письмового відгуку на випускну кваліфікаційну роботу	До 01.02.2023	01.02.2023
7	Проведення попереднього захисту випускних кваліфікаційних робіт	01-02. 06.2023	01-02. 06.2023
8	Вирішення питання про допуск випускної кваліфікаційної роботи до захисту	До 10.02.2023	До 10.02.2023
9	Направлення випускної кваліфікаційної роботи із зовнішньою рецензією у ЕК для захисту	За графіком	За графіком

6. Дата видачі завдання «30» грудня 2022 р.

7. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи

Гльїна А.О.

(прізвище, ініціали, підпис)

8. Гарант освітньої програми Динник І.П.

9. Завдання прийняв до виконання студент Михайловська О.Д.

(прізвище, ініціали, підпис)

10. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи:

Випускна кваліфікаційна робота написана на актуальну тему. Так, студентка проаналізувала заходи щодо захисту та охорони культурної спадщини країни, виокремивши туристичний напрямок як найбільш затребуваний у розвитку культури за рахунок запозичення зарубіжного досвіду на історичних засадах. Також, студентка проаналізувала витрати на сферу охорони культурної спадщини до та після початку 2022 року, виокремивши основні причини зниження відповідного показника. Більш того, студентка обґрунтувала виконання плану заходів, охарактеризувавши основні стримуючі фактори впливу на виконання кожного заходу окремо. Це дозволило виокремити проблеми публічного управління охороною культурної спадщини в Україні і, охарактеризувавши кожен з них, сформулювати пропозиції щодо їх вирішення.

Перевагою у роботі є побудова студенткою моделі інноваційних рішень в сфері публічного управління охороною культурної спадщини в Україні, в основі якої було роз'яснено системний взаємозв'язок між діджиталізацією, людськими ресурсами, інвестиціями та популяризацією культурних цінностей, що суттєво впливають на процес реконструкції системи охорони культурної спадщини України. Більш того, студенткою було згадано зарубіжний досвід країн США та ЄС як найкращі приклади для України в рамках введення інноваційних змін у культурному середовищі під час формування державності в основі прийняття урядом відповідних рішень. Також, студентка сформулювала шляхи підвищення ефективності діяльності системи публічного управління охороною культурної спадщини в Україні та роз'яснила кожен шлях із згадуванням досвіду окремих країн, що також є значною перевагою у роботі.

Зміст випускної кваліфікаційної роботи підпорядкований поставленій у роботі меті. Робота має досить логічну структуру та відповідає вимогам оформлення. Проте у роботі є деякі моменти, на які слід звернути увагу. Зокрема, у параграфі 1.1 доречно було б проаналізувати динаміку кількості проведених культурних заходів Київською міською державною адміністрацією протягом останніх трьох років із виокремленням факторів впливу на зрушення показників. Не лишнім було б і зробити аналіз даних згідно з рис. 1.1 також в динаміці, принаймні протягом останніх трьох років, а не лише за період 2022 року. Це надало б чіткішої картини щодо проблем у сфері публічного управління охороною культурної спадщини в Україні та дозволило б конкретніше сформулювати авторські пропозиції щодо вирішення відповідних

проблем, враховуючи історичні моменти в процесі формування української культури та державотворення. Крім того, у параграфі 2.1 доречно було б конкретизувати зарубіжний досвід окремих країн світу, зокрема країн ЄС, та сформулювати авторські пропозиції застосувати досвід найперспективнішої країни для України в рамках прийняття урядом країни інноваційних рішень.

В цілому робота відповідає встановленим вимогам, написана на науковому рівні, є авторським самостійним дослідженням, повністю розкриває обрану студенткою тему та допускається до захисту.

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____
(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист Динник Ірина Петрівна _____
(підпис, дата)

11. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу:

Випускна кваліфікаційна робота студента _____ Михайловської О.Д.
(прізвище, ініціали)
може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми: Динник І.П. _____
(підпис)

Завідувач кафедри: Новікова Н.Л. _____
(підпис)

«01» лютого 2023 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В УКРАЇНІ	
1.1. Аналіз сучасного стану публічного управління охороною культурної спадщини в Україні.....	5
1.2. Проблеми в сфері публічного управління охороною культурної спадщини в Україні.....	10
РОЗДІЛ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В УКРАЇНІ	
2.1. Інноваційні рішення в сфері публічного управління охороною культурної спадщини в Україні.....	14
2.2. Шляхи підвищення ефективності діяльності системи публічного управління охороною культурної спадщини в Україні.....	21
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	25
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	27
ДОДАТКИ	32

ВСТУП

Актуальність теми. З плином часу кількість культурного надбання нашої країни зменшується. Це величезна проблема, оскільки завдяки цим об'єктам народ України та людство може дізнатись про своє коріння, краще зрозуміти сутність народу.

Культура – це сукупність досягнень людства у різних сферах життя, які не тільки були створені людьми, а й формують людину у певних сенсах. Література, музика, поезія та ін. – елементи, що створюють людину розвинену, повноцінну, несуть історичну інформацію крізь століття, формують образ конкретних проміжків часів народів, вирізняють їх поміж інших.

Культурна спадщина – це елементи духовної культури народу, тобто матеріальні та нематеріальні елементи, характерні для спільноти, народу, культури, що мають величезне значення, оскільки саме ці елементи на протязі років, віків, роблять унікальним кожен народ на планеті, вирізняє його з-поміж інших, надає колориту, робить значущим для історії.

Велика кількість українських вчених займалися питаннями вивчення стану культурної спадщини нашої країни, її важливості та її впливу на розвиток суспільства. Серед них: Т. Мазур, М. Мудрак, Р. Панасюк, Д. Попович, А. Сміт, Т. Сокольська та багато інших.

Проте на сьогодні тема охорони культурної спадщини з боку органів публічного управління не є достатньо дослідженою та потребує великої уваги. Так, наприклад, темою публічного управління охороною культурної спадщини в Україні з точки зору розвитку органів публічного управління та важливості формування активного нового складу органів публічного управління займався С. Білорусов. Поряд із цим, В. Дзюндзюк досліджував тематику з точки зору ефективності роботи публічних установ. Однак слід детальніше опрацювати процес публічного управління в досліджуваній сфері.

Мета роботи – дослідження процесу публічного управління охороною культурної спадщини в Україні та визначення напрямів його вдосконалення.

Досягнення поставленої мети потребує вирішити наступні **завдання**:

1. Проаналізувати роботи вчених, які присвятили свою діяльність дослідженню охорони культурної спадщини в Україні.
2. Проаналізувати головні проблеми, що існують в культурі України.
3. Запропонувати способи вирішення проблем в сфері охорони культурної спадщини України з боку органів публічного управління.
4. Дослідити заходи щодо захисту культурної спадщини в Україні з точки зору публічного управління.

Об'єкт дослідження – процес публічного управління охороною культурної спадщини в Україні.

Предмет дослідження – теоретико-методичні та прикладні основи публічного управління охороною культурної спадщини в Україні.

Методологія дослідження. Метод узагальнення: вивчення робіт сучасних авторів, що працювали над вивченням тематики охорони культурної спадщини нашої країни; метод порівняльного аналізу: порівняння ситуації сфери охорони культурної спадщини на протязі останніх 5 років; метод системного аналізу: аналітика існуючих матеріалів із зазначеної теми з точки зору різних напрямів, які впливають на загальний стан ситуації (публічне управління, менеджмент, туризм, культура та мистецтво та інші).

Інформаційна база дослідження – роботи українських вчених, нормативно-правова база України, інформація з мережі Інтернет.

Практичне значення одержаних результатів. Отримана інформація допоможе створити нову систему із збереження культурної спадщини України в органах публічної влади, зокрема в Київській міській державній адміністрації.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел (31 найменування), додатків. Основний зміст роботи представлено на 20 сторінках комп'ютерного тексту. Робота містить 4 таблиць, 3 рисунки, 1 додаток.

РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В УКРАЇНІ

1.1. Аналіз сучасного стану публічного управління охороною культурної спадщини в Україні

Культурна спадщина є сукупність елементів духовної культури народу, що включають матеріальні та нематеріальні елементи, притаманні певній нації, культурі, які мають історичне значення, характеризують націю, виділяють її з поміж інших; цінні та значні особливості, характерні для людей, що проживають довгий час на певній території (наприклад, казки, пісні, музика, елементи одягу, декору та інше).

З давніх-давен центрами народної творчості в Україні можна назвати м. Глиняни Львівської області, м. Охтирка Сумської області, Косівщина в Івано-Франківській області, де дуже розповсюджене килимарство, вишивка, художнє ткацтво. Гончарство зробило відомим село Старі Кути Івано-Франківської області [10, 12]. Петриківка Царичанського району Дніпропетровської області відома на весь світ завдяки художньому розпису [7, 15]. Червоною стрічкою на тлі інших виділяються події та витвори мистецтва, що мають відношення до трьох епізодів в житті України. Це період трипільської культури, Київської Русі та хрещення Русі, часи Другої Світової Війни. Самі ці періоди назавжди змінили хід історії, життя людей та мали принциповий вплив на розвиток культури, історії не тільки нашої країни, а й багатьох інших країн світу [7, 11, 15].

В табл. 1.1 зроблений акцент більше на туристичний напрямок, оскільки, на наш погляд, туристичний потенціал України дуже великий і, використавши його, можливо зробити одразу декілька добрих справ: знайти кошти на збереження історичних пам'яток; забезпечити робочими місцями деяку кількість людей, які проживають в регіоні; популяризувати внутрішній туризм та зацікавити молоді покоління історією власного народу; дати зрозуміти, що

скарби історії, культури, природи власної країни аж нічим не гірші, ніж будь-якої іншої країни світу [27, 28].

Таблиця 1.1

Види та проведені заходи з захисту культурної спадщини України

№ з/п	Вид культурної спадщини	Проведений захід
1	Історичні населені пункти	Розроблення та затвердження у складі генеральних планів населених пунктів, занесених до Списку історичних населених місць України, історико-архітектурних опорних планів з визначенням меж і режимів використання історичних ареалів населених місць
2	Всі види	Активізація роботи з подання українських об'єктів культурної спадщини до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО
3	Історичні населені пункти	Організація проведення дослідження щодо змін та перспектив розвитку ринку туристичних послуг, вивчення існуючих цільових аудиторій
4	Сфера культури, охорони культурної спадщини, загалом	Проведення аналізу стану справ щодо фінансування проектів у сфері культури, охорони культурної спадщини, розвитку креативних індустрій та туризму, в тому числі за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку

Джерело: розроблено автором за даними [16, 17, 30]

Як видно з рис. 1.1, обсяг витрат на сферу охорони культурної спадщини в Україні наймовірно знизився після початку війни, це драматичні показники, оскільки деякі об'єкти потребують невідкладної допомоги вже зараз та знаходяться під загрозою зникнення. Велику роботу щодо охорони культурної спадщини виконує Український Державний Інститут Культурної Спадщини (УДІКС) [30].

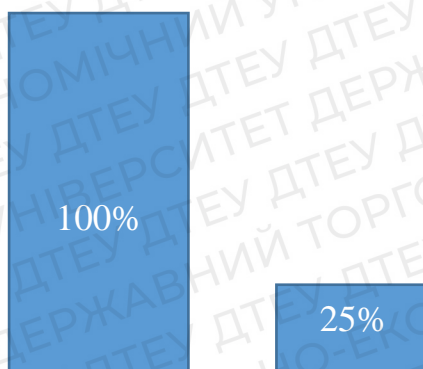

Рис. 1.1. Витрати на сферу охорони культурної спадщини до початку 2022 року (зліва) та після початку 2022 року (справа) в Україні

Джерело: розроблено автором за даними [12, 30]

Головною проблемою, з якою стикається установа, – це перш за все брак фінансування, не вистачає можливості реалізовувати всі необхідні заходи інституту. Оскільки це державна організація, коштів бракує, молодий персонал не дуже жваво йде працювати до установи.

Говорячи про проведені заходи, організовані як державними установами, так і громадськими організаціями чи індивідуальними особами, слід також зазначити, що фінансування та мала кількість зацікавлених у проведенні заходів людей – найголовніші проблеми, оскільки для організації будь-якого заходу необхідні людські ресурси, певна кількість вільного часу та фінансова можливість реалізації [4]. З боку Київської міської державної адміністрації (КМДА) в період з 2017-2022 років було проведено чимало заходів, їх кількість збільшувалась аж до початку військового вторгнення РФ на територію України та початку військового стану в 2022 році, оскільки економічні резерви країни необхідно було переорієнтувати до оборонного напрямку [16]. Проте, до початку 2022 року задля підтримки різних видів культурної спадщини проводились заходи, які були повністю передбачені бюджетними коштами, наприклад, реконструкція історичних будівель, про які йшла мова у відомих творах українських письменників [24]. Наразі кількість таких заходів зменшена більше, аніж на 85 %, порівняно з подіями 3-5-річної давності (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

План заходів з охорони культурної спадщини України

№	План заходу	Термін виконання	Результат виконання
1	Розвиток туристично-інформаційних центрів (зокрема вирішення питання щодо стандартів маркування/навігації та створення туристично-інформаційних центрів)	Січень 2022 року	Частково виконано
2	Запровадження Єдиного туристичного реєстру – національної системи збору та аналізу туристичних даних	Не вказано	Не виконано
3	Визначення шляхів автоматизації відображення інформації про туристичні потоки в пунктах пропуску через державний кордон з можливістю визначення громадянства осіб, які перетинають кордон, та тривалістю їхнього перебування за будь-який обраний період	Не вказано	Не виконано

Продовження табл. 1.2

№	План заходу	Термін виконання	Результат виконання
4	Забезпечення перегляду та актуалізація переліку об'єктів культурної спадщини, включених до Попереднього списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО	Листопад 2021 року	Виконано частково
5	Розроблення та затвердження у складі генеральних планів населених пунктів, занесених до Списку історичних населених місць України, історико-архітектурних опорних планів з визначенням меж і режимів використання історичних ареалів населених місць	2021-2022 року	Виконано не повністю
6	Розроблення науково-проектної документації на консервацію, реставрацію, реабілітацію, музеєфікацію, ремонт та пристосування пам'яток культурної спадщини	Не вказано	Не виконано

Джерело: розроблено автором за [4, 12, 16, 30]

Як видно з табл. 1.2 та з прикладів у додатку А, ведеться діяльність із розробки комплексу дій щодо захисту культурної спадщини. Однак тільки невелика кількість заходів із зазначених у законодавчих документах, постановах та регламентах, виконуються на 100 %.

Так, наприклад, розвиток туристично-інформаційних центрів (зокрема вирішення питання щодо стандартів маркування/навігації та створення туристично-інформаційних центрів) залишається й досі відкритим, оскільки вимагає значних фінансових вкладень, організації проведення комплексу заходів на місцях, залучення фахівців, які б були відповідальними за кожен окремий напрям та займались побудовою всієї структури.

Більш того, кожні п'ять років генеральні плани міст мають свої оновлення, під час яких додається нова релевантна інформація. По факту, на генеральних планах населених пунктів фактично нанесені такі місця, проте не в повній мірі та без історико-архітектурних розділів, що також вимагає часу від фахівців відділів генеральних планів кожного окремого населеного пункту. Фахівці, зазвичай, виконують поточні завдання, яких велика кількість [8]. Тож також одна з причин невиконання – невелика кількість кадрів у відділах генеральних планів.

Також, постає гостра проблема, корені якої, як і попередніх, у недостатній кількості фахівців та фінансування, аби залучити більшу кількість молоді до праці в цій сфері.

Діджиталізація в Україні ще знаходиться у початковій стадії, проте роботи в цьому напрямі проводяться, прикладом може служити державна програма «Дія». Завдяки залученню кваліфікованих фахівців, зокрема, з ай-ті сфери, роботи ведуться, проте вимагають часу на створення подібних програм та їхнє фінансування.

Як підсумок, можна сказати, що сучасний стан публічного управління охороною культурної спадщини в Україні на сьогоднішній день напряму залежить від військового втручання до нашої країни ворожої держави. Останні роки якість та кількість заходів щодо охорони культурної спадщини тільки збільшувалась, проте 2022 року ситуація змінилась, оскільки оборонна сфера вимагає суттєвої фінансової підтримки. КМДА в охороні культурної спадщини відіграє рушійну функцію, оскільки як столиця, центральний регіон – це не тільки концентрація ресурсів, можливостей, головний туристичний напрям, який необхідно розвивати, а й концентрація активних людей зі сфери публічного управління, які намагаються максимум уваги присвячувати охороні культурної спадщини і не залишаються байдужими до неї.

Через прискорення руйнування і нищення культурних об'єктів унаслідок економічних факторів варто розробити системні заходи та програми, розраховані на тривалий час і майбутнє [5]. Вони вимагають значних фінансів та виділення кошторисів, а також участі кваліфікованих фахівців та науковців [3, с. 11]. Програми захисту культурної спадщини доцільно поділити на 4 типи, залежно від масштабів, напрямів і засобів функціонування цих програм. До них відносять глобальні, загальнодержавні, місцеві та приватні.

1.2. Проблеми в сфері публічного управління охороною культурної спадщини в Україні

Сьогодні під державною охороною знаходиться близько 141 тисячі пам'яток. Велика частина з них знаходиться під впливом факторів екологічного ризику. Це характеризується стрімким погіршенням стану. Більшість з них знаходиться у майже незадовільному стані. Все більше й більше з них приходять до аварійного стану, оскільки не проводяться заходи з їхнього збереження. Близько 30 % з них не стоять на обліку, тому вони не можуть бути залученими до програми захисту від держави (рис. 1.2).

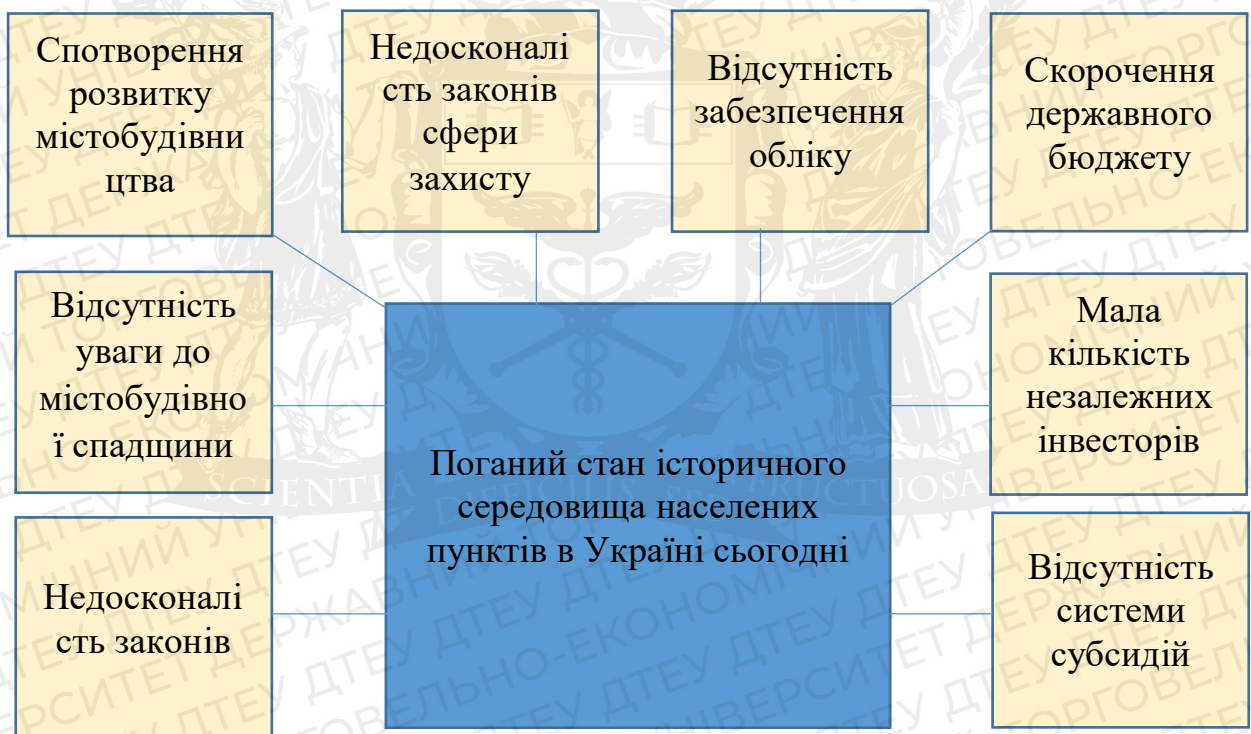

Рис. 1.2. Причини поганого стану історичного середовища українських міст та містечок

Джерело: розроблено автором за інформацією [6, 10, 11, 14]

1. Спотворення розвитку містобудівництва старих будівель невдалими перебудовами й надбудовами, проведенням будівництва нових споруд на історичному місці. Історичні центри втрачають свою вагомість, неповторність та перестають бути історичними центрами, стаючи бізнес-центрами, торгівельними моллами та районами комерційної забудови.

2. Відсутність уваги до містобудівної спадщини, до складу якої входять центри історичних поселень. Нажаль, так сталося, що більшу увагу приділяють на 80 % комерційним об'єктам, розташованим у центральній частині міст, менші за значенням поселення не мають великого бюджету або незалежного інвестування, аби займатись у повному обсязі підтримкою історичної містобудівної спадщини.

3. Недостатня увага, яка стосується збереження архітектурної та містобудівної спадщини. Акцент цінності на сьогодні змістився, на жаль, на споруди, які можуть бути використаними у бізнесовій діяльності. Натомість старі історичні будівлі без необхідного піклування руйнуються, а після руйнування, коли відтворити їх стає зовсім неможливим, просто зносяться, на місці яких будують нові об'єкти. Існує й інша проблема, коли поряд з історичною будівлею надто близько розташовується будівництво нового, виконуються фундаменти, будівельні роботи, які спричиняють руйнування старих історичних будівель та не проводяться заходи з охорони конструкцій старих будівель.

4. Недосконалість законів сфери захисту культурної спадщини. Законодавство на сьогодні в сфері охорони культурної спадщини ще не досконале, потребує великого доопрацювання.

5. Відсутність забезпечення обліку всіх пам'яток. Відсутність коштів та професійного персоналу – головні причини забезпечення обліку. Для створення повноцінної облікової системи необхідний час та багато ресурсів. Проте, беручи до уваги, що велика кількість об'єктів знаходиться у напівзруйнованому стані, часу на це бракує, бо такі об'єкти можуть бути втраченими назавжди.

6. Постійне скорочення державного бюджету на роботи зі збереження об'єктів культурної спадщини. Війна тільки підсилює цю динаміку та створює ще більший брак коштів.

7. Дуже мала кількість незалежних інвесторів, які б могли допомогти вирішити ці проблеми.

8. Обладнання, що використовується в цій сфері, вже давно не є актуальним, дуже застаріле та не може використовуватись повноцінно та функціонувати згідно потреб сфери.

9. Відсутність продуманої системи надання субсидій та різних видів допомоги бюджетним організаціям. Необхідне створення повноцінної, багатопланової системи; системи інвестицій, субсидій, заохочення державних та індивідуальних організацій задля стимулювання взаємовигідної діяльності в цій сфері.

Актуальним вирішенням буде ідея виробити певну стратегію діяльності, яку варто вивчати як концептуальний підхід до вирішення проблем цієї специфічної сфери. Головним інструментом її реалізації в житті варто вважати програмно-цільовий метод [9, 26, 30]. Причина цього – брак не тільки фінансування, а й людських ресурсів у сферах, суміжних із досліджуваною. За проміжок часу, який відводиться на комплекс заходів, виконавці на місцях не завжди встигають впоратись із обсягом роботи [9, 28, 31].

Для вирішення проблем сфери охорони культурної спадщини України (табл. 1.3) необхідно розробити комплекс дій.

Таблиця 1.3

Проблеми сфери охорони культурної спадщини України

[авторська розробка]

№ з/п	Проблема
1	Система охорони пам'яток культурної спадщини в Україні не має належного організаційного забезпечення
2	Дуже слабе фінансове забезпечення
3	Брак кваліфікованих фахівців
4	Система охорони пам'яток культурної спадщини в Україні не має повноцінного програмно-цільового забезпечення
5	Не забезпечено прийняття комплексної державної програми дій із питань захисту, збереження, належного утримання, відповідного використання, консервації, реставрації, реабілітації та музеєфікації об'єктів культурної спадщини
6	Неналежне відображення в законодавстві країни питань про об'єкти культурної спадщини щодо збереження й раціонального використання об'єктів містобудівної спадщини, відсутність контрдій
7	Вплив на об'єкти антропогенних факторів
8	Вплив на об'єкти природних факторів, які залишаються без захисту

Згідно існуючих статистичних даних, на сьогоднішній день більш, ніж 2/3 історичних населених пунктів України потребують відновлення, реконструкції та реставрації (близько 72 %), 90 % із них – невеликі містечка, в той час як максимальну кількість підтримки отримують об'єкти культурної спадщини, що знаходяться в місті Києві чи Київській області [14, 16, 30].

Отже, головна заслуга у збереженні культурних пам'яток в місті Києві, здебільшого, органів публічного управління столиці. Головними причинами появи проблем сфери охорони культурної спадщини України можна назвати недостатню увагу з боку органів публічної влади до системи проблем охорони культурної спадщини країни та замале фінансування, що було виділене на вирішення цих питань впродовж багатьох років.

РОЗДІЛ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В УКРАЇНІ

2.1. Інноваційні рішення в сфері публічного управління охороною культурної спадщини в Україні

Удосконалення системи публічного управління охороною культурної спадщини в Україні – вимушений крок, оскільки якщо його не зробити та ігнорувати існуючі проблеми, ми можемо дуже швидко опинитись у ситуації, коли повністю втратимо свою історію, культуру, сутність та від української нації не залишиться нічого, окрім назви [2, 18].

Приведемо модель інноваційних рішень в сфері публічного управління охороною культурної спадщини в Україні, де головними напрямками реконструкції системи охорони культурної спадщини є чотири основні елементи (рис. 2.1).

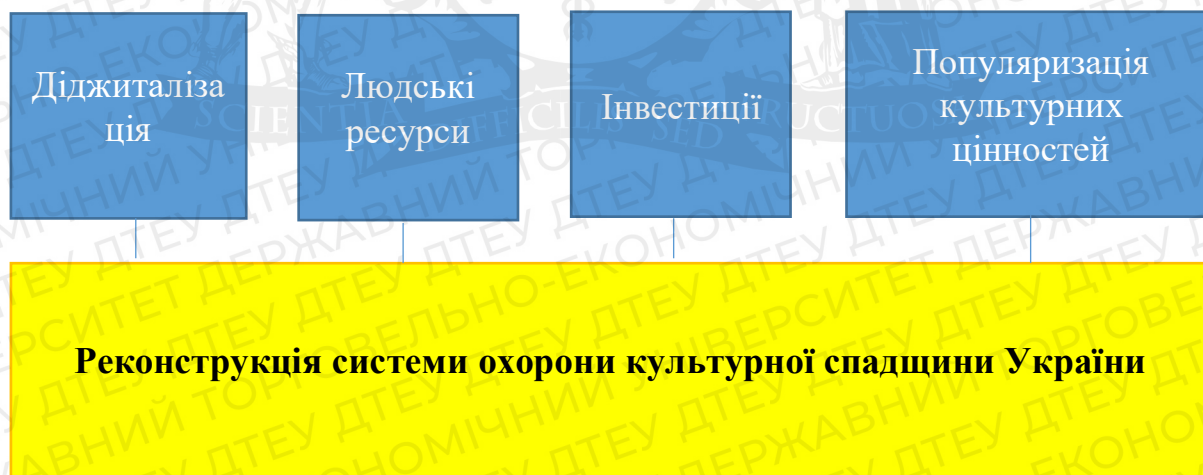

Рис. 2.1. Модель інноваційних рішень в сфері публічного управління охороною культурної спадщини в Україні [авторська розробка]

По-перше, це діджиталізація, оскільки завдяки їй можливо буде прискорити всі процеси, які до цього виконувались вручну та вимагали надто багато часу й людських ресурсів; по-друге, – людські ресурси як кваліфікований персонал, що компетентно зможе підійти до діяльності в цій

сфері та буде достатньо мотивованим; по-третє, – інвестиції як необхідна основа та рушійна сила будь-яких процесів; по-четверте, – популяризація культурних цінностей та важливості збереження національних культурних скарбів.

Сучасність та діджиталізація породжують розвиток нових технологій, зміни стилю життя людини, роботи та відпочинку. Двадцять перше століття започаткувало розвиток таких технологій, які в минулому могли сприйматися виключно як фантастичні роздуми на тему життя в дуже далекому майбутньому. Незважаючи на це, реальність сьогодення дозволяє людям здійснювати трансплантацію штучно створених органів, здійснювати польоти не лише в далекі країни, а й планети, комунікувати за допомогою відеозв'язку, скайпу, месенджерів за допомогою мережі Інтернет з людьми, які перебувають за багато сотень кілометрів.

Основою відносин між суб'єктами в мережі Інтернет є інформація. Для функціонування цифрової економіки необхідний розвиток цифрової інфраструктури, в рамках якої відбувається обмін інформацією. Необхідність у безпосередньому спілкуванні втрачається, що веде до розвитку сфер діяльності та дозвілля індивіда, які ведуть до формування абсолютно нових видів зайнятості, комунікації, роботи та спілкування. Відповідно, базовими напрямками впливу цифровізації можна назвати збільшення гнучкості у задоволенні попиту споживачів, що надає можливості виключити географічний фактор при виборі постачальників товарів та послуг.

Четверта промислова революція пов'язана з поняттями цифровізації, Інтернету речей, десятикратного збільшення зростання економіки, як наслідок радикальних та революційних наукових відкриттів. Найближчим майбутнім, як вважають багато вчених, найімовірніше, буде застосування повністю роботизованих виробництв, штучного інтелекту, зниження кількості функцій, виконуваних людиною та кількості професій, навіть будівельна сфера може зазнати істотних змін із поширенням 3D друку, оскільки вже сьогодні були

зведені будівлі та будівлі із застосуванням 3D технологій, коли виключається з процесу виконання робіт більшість функцій професіоналів-будівельників.

При масовому виробництві об'єктів у такий спосіб велика ймовірність звести до абсолютного мінімуму форсмажорних ситуацій, поява великої кількості доступного житла через здешевлення процесу будівництва, збільшення якості життя, оборотів та доходів. В цьому можна побачити не тільки плюси, а й мінуси. Оскільки, говорячи про історичну забудову, яку необхідно буде реконструювати штучним методом, в майбутньому це може стати ще більшою проблемою. Також, за рахунок роботизації та застосування штучного інтелекту передбачається, що людські потреби можуть повністю обслуговуватись машинами (не лише професійна діяльність, а й побут, дозвілля). Подальші кроки у розвитку цифровізації виробництв – 100-відсоткова цифровізація таких виробництв, коли участь людини не вимагається абсолютно, моніторинг роботи виробництв здійснюють машини, штучний інтелект, що дозволяє собівартість готової продукції у багато разів. У результаті маємо процес, який отримав назву цифрової трансформації. Коли ручна праця людини повністю замінюється на автоматизоване, створюється технологічна мережева діяльність, яка ще кілька десятиліть тому сприймалася людиною, як неможливе фантастичне майбутнє.

Цифровізація торкнула переважну більшість сфер життя, полегшивши максимально життя, побут, дозвілля та роботу громадян. Сьогодні відбувається повсякмісна діджиталізація суспільства і як наслідок розвиток технологій та, насамперед, розвиток Інтернет-технологій, коли процеси з буденного життя людей, починаючи зі звичайного спілкування, професійної сфери переходять до Інтернет-простору. Перше використання терміну «цифровізація» у ширшому його значенні, що нагадує зміни в парадигмі, що викликали все більш і більш поширене застосування цифрових технологій, приписується Роберту Вакхалові, який використав визначення цифрового суспільства в статті, опублікованій у 1971 році. Відповідно до Оксфордського словника, поняття цифровізації включає сьогодні адаптацію і зростання

використання цифрових або комп'ютерних технологій у господарській діяльності окремого підприємства, домогосподарства, галузі економіки або національної економіки в цілому. Комп'ютерна мережа – це сукупність комп'ютерів, між якими може бути інформаційний обмін без проміжних носіїв інформації [1, с. 104-106; 4; 12].

Основне призначення комп'ютерних мереж – спільне використання ресурсів та здійснення інтерактивного зв'язку як усередині однієї фірми, так і за її межами. Комп'ютери, що входять до мережі, виконують такі функції, як організацію доступу до мережі, керування передачею інформації, надання обчислювальних ресурсів та послуг користувачам мережі.

Виходячи з вищесказаного, можна вважати, що найнеобхідніший захід задля підвищення ефективності діяльності системи публічного управління охороною культурної спадщини в Україні – це перелік дій, направлених на діджиталізацію та перехід до роботи в вищезазначеній сфері в межах ПК-систем та мережі Інтернет. Це надаватиме можливості створити загальну систему, у якій матиме місце уся існуюча документація у форматі Інтернет-каталогів. Це стосується як переліку нормативних документів, так й окремих позицій з переліку об'єктів культурної спадщини України, що дозволить систематизувати весь матеріал, знаходити необхідні позиції та релевантну інформацію, використовуючи систему пошуку. Окрім цього, важливим варто вважати створення програми-сайту, на якому частина інформації може бути відкритою для широкого загалу користувачів, а інша частина – використовуватись для робітників сфери з можливістю користування професійним чатом для роботи онлайн, проведення нарад в онлайн-форматі, ділової переписки та інших необхідних для роботи опцій.

Завдяки такому підходу можливо на яскравому, красивому сайті надавати інформацію щодо туристичних напрямів, місць слави, храмів, будівель та інших об'єктів, які могли б бути цікавими як для жителів країни, так і для інвесторів з України чи іншої країни світу. Також, можливо було б впровадити систему, де небагато українці могли б за допомогою цього сайту

направити невелику суму грошей, що пішла б на збереження тієї чи іншої пам'ятки. Не менш цікаво було б у цьому контексті розробити напрями віртуального туризму Україною, тоді люди могли б подивитись на власні очі на всю цю красу спочатку в онлайн форматі та підтримати фінансово її збереження, а при нагоді поїхати та ознайомитись в реальному форматі. Інша ідея, яка б, на наш погляд, допомогла б у збереженні культурної спадщини України – створення розважальної соціальної мережі «Україночка», яка б мала похил до національної культури, відображала на сторінці користувача інформацію про особливості регіону, у якому він або вона проживає. На сьогоднішній день понад 6 мільярдів людей у всьому світі є користувачами мобільного Інтернету на своїх смартфонах. Це дає можливість знати останні новини, спілкуватися в месенджерах і соціальних мережах, практично, нонстоп. Доступність соціальних мереж у мобільних версіях грає на руку рекламодавцям, які отримують завдяки цьому більший відсоток охоплення, і, відповідно, значно більший прибуток; зіркам, політичним діячам, підприємствам та звичайним користувачам. Характерна риса соціальної мережі – демонстрація на фотографіях своєї сторінки благ, властивих в житті користувача [19, 21, 25].

Якщо 30 років тому при відсутності Інтернету й соціальних мереж люди більше часу проводили в особистому спілкуванні «віч-на-віч», то в даний час, в епоху Інтернету, месенджерів та соціальних мереж, переважна кількість громадян проводять вільний час в мережі Інтернет. Діляться подробицями свого життя в соціальних мережах шляхом фотографій і постів (текстової складової). Деякі намагаються прикрасити своє життя або хизуватися, шляхом демонстрації модних гаджетів, атрибутів успішного життя (знов таки, м'яко нав'язаних рекламою). Засоби масової інформації доносять новини в рекордно швидкий час, формуючи тим самим громадську думку і погляди на події, що відбуваються. Вони можуть бути не завжди об'єктивними, але при цьому, вкрай складно знайти людей в будь-якій точці планети, які б не дивилися

щовечірні новини, наприклад, і не робили б на їх основі своїх висновків про різні події, що відбуваються в Україні та світі.

На сьогоднішній день, практично, будь-яка людина може розмістити в середовищі Інтернету абсолютно будь-яку інформацію й поширити її, при бажанні, на будь-яку аудиторію. Соціальна мережа (англ. social networks) – це інтернет-майданчик, що дозволяє зареєстрованим на ньому користувачам розміщувати інформацію про себе і вести процес комунікацій, із встановленням соціальних зв'язків. Контент створюється користувачами.

На сьогоднішній день найпопулярнішими вважаються:

- Facebook (близько 2,2 мільярда активних користувачів на місяць);
- YouTube (близько 1,9 млрд активних користувачів);
- Instagram (близько 1 млрд активних користувачів).

Функціями соціальних мереж та способами їх використання користувачами є наступні:

- 1) інформаційна (перегляд новин, подій), публікація інформації (про себе, професійне або творче, сімейне життя, хобі);
- 2) коментарі публікацій інших користувачів (це можуть бути коментарі до постів, участь у форумах);
- 3) створення та участь у групах за інтересами (пабліки, спільноти-групи любителів кулінарії, поезії чи живопису);
- 4) спілкування з друзями, нові знайомства (здійснюються за допомогою написання та надсилання-отримання особистих повідомлень);
- 5) пошук роботи або виконавців, розміщення вакансій (однією з найпопулярніших соціальних мереж цього напрямку є LinkedIn).

Крім цього, в соціальних мережах існує можливість доступу до відео- та музичного контенту, можливість вільно прослуховувати музику, додавати її до своїх плей-листів, завантажувати, дивитися фільми, читати або прослуховувати відеокниги, дивитися тренінги та вчитися онлайн [5, 17, 25].

Оскільки дуже мала кількість людей зараз читає книги, аби молоде покоління повернулось до читання українських авторів, слід за допомогою

існуючих соціальних мереж популяризовувати українську прозу та поезію. Подання фрагментів текстів українських авторів спливаючими вікнами дали б можливість зацікавити молодіж та з часом підсадити на класичні паперові книжки. Любов та зацікавленість культурою рідної країни слід прививати дітям з самого дитинства. Отже, якщо в школах та дитячих садочках створювати десятихвилинки створення ляльок-мотанок; на уроках співу навчати дітей народних пісень, створення вишивок й вишиванок; знайомити з іншими елементами рідної культури, вона ніколи не вмере, оскільки буде передаватись із покоління в покоління та не тільки в межах родини, а й поза нею. Нажаль, навіть для створення таких невеликих змін у системі освіти необхідні допоміжні кошти, допоміжні матеріали, фахівці, які б добре володіли цією темою та могли зацікавити дітей та молодь.

Головні проблеми в сфері публічного управління охороною культурної спадщини в Україні пов'язані з браком фінансування та браком людських ресурсів. В столиці України досліджуваний орган (КМДА) не в повному обсязі на сьогодні може вирішити ці проблеми. Причиною цього є слабе державне фінансування та замала кількість інвестицій, відсутність зацікавленості молоді вищевказаною сферою діяльності [16]. У цьому разі інноваційна система прийняття рішень з боку органів публічної влади у сфері охорони культурної спадщини в Україні має бути абсолютно діджиталізованою. З наявністю спеціально написаної програми та порталу можна отримати всю необхідну інформацію про наявність та стан об'єктів культурної спадщини в Україні, дізнатись особливості за допомогою спеціально створених алгоритмів прорахувати програмою необхідний обсяг вкладень, дій та заходів, які будуть автоматично виводитись на екран моніторів [13, 15, 21, 29].

З цього приводу найкращими прикладами можуть слугувати США та країни північної Європи. Країни Північної Європи є найбільш розвиненими з точки зору діджиталізації країни Європи, де свої портали і сайти, програми мають всі державні установи. Тут можливо дізнатись про необхідну інформацію лише за умови виходу до мережі Інтернет.

2.2. Шляхи підвищення ефективності діяльності системи публічного управління охороною культурної спадщини в Україні

Існують зовсім реальні шляхи для підвищення ефективності діяльності системи публічного управління охороною культурної спадщини в Україні. Проте, більшість з них потребують значну кількість фінансових вкладень.

Так, наведемо приклади підвищення ефективності діяльності системи публічного управління охороною культурної спадщини в Україні (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Шляхи підвищення ефективності діяльності системи публічного управління охороною культурної спадщини в Україні

№ з/п	Характер діяльності системи публічного управління охороною культурної спадщини в Україні	Шляхи підвищення ефективності діяльності системи публічного управління охороною культурної спадщини в Україні
1	Адміністративна, соціальна	Залучення та навчання більшої кількості кваліфікованого персоналу
2	Соціальна	Розробка заходів в сфері туризму, що допомагали б приводити кошти для захисту об'єктів культурної спадщини
3	Адміністративне, публічне, соціальне	Популяризація цінності об'єктів культурної спадщини серед молоді та населення
4	Адміністративна, публічна, соціальна	Залучення інвесторів для комплексу дій зі збереження об'єктів культурної спадщини
5	Адміністративна	Діджиталізація системи захисту культурної спадщини на повноцінному рівні, що відповідає світовим вимогам

Джерело: розроблено автором за даними [16, 20, 21, 22, 23]

1. Залучення та навчання більшої кількості кваліфікованого персоналу необхідно розпочинати ще з дитячого садка та школи, популяризувати цінність професії. Останнім часом найбільш популярною сферою роботи є сфера ай-ті, банківська діяльність, менеджмент. Якщо наголос зробити в іншому напрямку та робити десятихвилинки в школах та дитячих садках, де б педагоги розповідали про історію, культуру України, діти зростали б з

більшим розумінням важливості збереження елементів рідної культури. Прикладом можуть служити такі країни, як Чилі або Португалія, де професії археологів, музейних працівників є не тільки не гірше оплачуваними, аніж інші, а ще й набагато більш престижними. Тому навчатись на археолога чи культурознавця це престижно, цікаво та є великою честю отримати таку професію. Це ж саме стосується й кваліфікованого персоналу в профільних органах публічної влади, які особливо спрямовані на охорону збереження культурної спадщини на місцях, зокрема в столиці України. Це, зокрема, Київський науковий методичний центр, до складу якого входять Науково-методична рада, Музей історії Михайлівського Золотоверхого монастиря, Державний історико-архітектурний заповідник «Стародавній Київ» та інші експозиції [16]. Тут в кваліфікованого персонал Центру в першу чергу необхідно виробити навички проведення дослідницької роботи в напрямку збереження та популяризації історико-культурної спадщини міста Києва.

2. Що стосується розробки заходів в сфері туризму, що допомагали б приводити кошти для захисту об'єктів культурної спадщини, то ту велика кількість людей мають величезне бажання проводити відпустку в рідній країні. Проте, здебільшого, всі знають лише кілька основних туристичних напрямів, не дивлячись на те, що цікавих місць в Україні дуже багато. Наявність системи в туристичній сфері, за допомогою якої люди могли б дізнатись про всі існуючі напрями та їхні переваги, залучила б більшість туристів до сфери внутрішнього туризму, державний бюджет отримав би необхідні кошти на здійснення необхідних заходів. Щодо столиці України, то це, зокрема реалізація Міської цільової програми розвитку туризму в місті Києві на 2022-2024 роки з боку КМДА з метою організації та фінансового забезпечення реалізації стратегічних цілей у розвитку туризму, зокрема конкурентоспроможності міста Києва як туристичного центру європейського рівня [16]. Це сприятиме збільшенню туристичних потоків і підвищенню рівня прибутковості цієї сфери, що впливає на розвиток культури, де столиця України є прикладом наслідування для інших регіонів країни.

3. Популяризація цінності об'єктів культурної спадщини серед молоді та населення також включає комплекс заходів, які сприяли б отриманню до державного бюджету коштів від внутрішнього туризму, підвищенню рівня патріотичного настрою серед населення, знання рідної культури та традицій. На цій основі варто взяти до уваги реалізацію міської цільової програми «Охорона та збереження культурної спадщини м. Києва на 2022-2024 роки» [16], що має на меті з боку КМДА створювати умови збереження історичної самобутності столиці, формувати принципи та механізми столичної діяльності з охорони культурних пам'яток, а також організовувати процес охорони та збереження об'єктів культурної спадщини в місті та їх популяризацію задля забезпечення їх подальшого розвитку. Сюди також можна віднести удосконалення інформаційної бази пам'яток культурної спадщини міста Києва, через яку вони популяризуються.

4. Залучення інвесторів для комплексу дій зі збереження об'єктів культурної спадщини необхідно задля інвестування відповідної сфери. Інвестування до системи захисту культурної спадщини необхідно зробити можливістю для кожного бажаючого, більше часу приділяти рекламі можливості такого інвестування. Тут як варіант може бути розробка бізнес-планів від держави, які могли б готувати в якості випускних кваліфікаційних робіт студенти закладів вищої освіти, тоді грошей на їхню розробку витратити було б не потрібно. Тут також слід звернути увагу реалізацію міської цільової програми «Охорона та збереження культурної спадщини м. Києва на 2022-2024 роки» [16], де слід ретельно обґрунтовувати шляхи й засоби розв'язання проблем, обсягів та джерел фінансування, а також строків її виконання. Це переважно стосується ремонтно-реставраційних робіт на об'єктах культурної спадщини, збереження середовища історичних будівель, розробки науково-проектної документації задля визначення меж і режимів використання зон охорони пам'яток культурної спадщини, охорони території Державного історико-архітектурного заповідника «Стародавній Київ», використання інтерактивних методів популяризації об'єктів культурної спадщини,

організації та проведення заходів в рамках «Днів європейської спадщини» в столиці, розробки серії мультимедійних роликів щодо основних питань про охорону культурної спадщини; виготовлення, встановлення й відкриття декоративно-пластичних форм, видання періодичного журналу з актуальних питань охорони культурної спадщини, розробка та встановлення інформаційних стендів біля відповідних об'єктів; створення й постійне вдосконалення комунікаційної платформи, що висвітлювала б питання охорони та збереження культурної спадщини.

5. Враховуючи необхідність забезпечення фінансування проведення вищевказаних заходів, постає питання діджиталізації системи захисту культурної спадщини на повноцінному рівні, що відповідає світовим вимогам. За умови діджиталізації та розробки повноцінного сайту, можливо було б викладати на цьому порталі всю необхідну інформацію щодо інвестування, бізнес-плани, корисні матеріали, які б могли зацікавити як бізнесменів, так і звичайних людей у підтримці системи охорони культурної спадщини. Тут варто навчити кваліфікований персонал органів публічної влади, зокрема КМДА, працювати із електронними системами, які дозволяли б поширювати інформацію про об'єкти культурної спадщини [16]. Це, зокрема, інформаційна база пам'яток культурної спадщини міста Києва, куди зносяться ці об'єкти для надання загальної інформації жителям та гостям столиці.

Отже, якщо наголос зробити в іншому напрямку та робити десятихвилинки в школах та дитячих садках, де б педагоги розповідали про історію, культуру України, діти зростали б з більшим розумінням важливості збереження елементів рідної культури. Тут КМДА має стати ініціатором та взірцем для інших установ щодо проведення вищевказаних заходів, що стала б прикладом та еталоном у впровадженню інноваційних програм із захисту культурної спадщини країни. Тоді пілотний проєкт КМДА можливо було б розповсюджувати всією країною задля відродження того, що може зникнути за умови недбалого ставлення та відсутності оперативної діяльності.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Виходячи з проведеного нами дослідження, можна зробити наступні висновки:

1. Проаналізовано роботи вчених, які присвятили свою діяльність дослідженню сфери охорони культурної спадщини. Значна кількість науковців зазначає, що станом на сьогодні ведеться діяльність із розробки комплексу дій щодо захисту культурної спадщини. Однак лише невеличка кількість заходів із зазначених у законодавчих актах, постановах та регламентах виконуються на 100 %, причиною чого є не лише нестача коштів для вкладення в охорону об'єктів культурної спадщини, а й брак людських ресурсів у сферах, які суміжні із досліджуваною. За проміжок часу, який відводиться на комплекс заходів, виконавці на місцях не завжди встигають впоратись із обсягом роботи.

2. Проаналізовано головні актуальні проблеми сфери охорони культурної спадщини, якими є: відсутність уваги до містобудівної спадщини, до складу якої входять центри історичних поселень; недостатня увага, яка стосується збереження архітектурної та містобудівної спадщини; недосконалість законів сфери захисту культурної спадщини; відсутність забезпечення обліку всіх пам'яток; постійне скорочення державного бюджету на роботи зі збереження об'єктів культурної спадщини; дуже мала кількість незалежних інвесторів, які б могли допомогти вирішити ці проблеми.

3. Запропоновані способи вирішення проблем у сфері охорони культурної спадщини України з боку органів публічного управління. Так, найнеобхіднішим способом підвищення ефективності діяльності системи публічного управління охороною культурної спадщини в Україні є перелік дій, направлених на діджиталізацію та перехід до роботи в цій сфері в межах ПК-систем та мережі Інтернет. Це надаватиме можливості створити загальну систему, в якій матиме місце вся існуюча документація у форматі Інтернет-каталогів. Це стосується як переліку нормативно-правових документів, так і окремих позицій з переліку об'єктів культурної спадщини України, що

дозволить систематизувати весь матеріал, знаходити необхідні позиції та релевантну інформацію, використовуючи систему пошуку. Окрім цього, важливим є створення програми-сайту, на якому частина інформації може бути відкритою для широкого загалу користувачів, а інша частина – використовуватись для робітників сфери з можливістю користування професійним чатом для роботи онлайн, проведення нарад в онлайн-форматі, ділової переписки та інших необхідних для роботи опцій. Завдяки такому підходу можливо на яскравому, зрозумілому сайті надавати інформацію щодо туристичних напрямів, місць слави, храмів, будівель та інших об'єктів, які могли б бути цікавими як для жителів країни, так і для інвесторів з України чи іншої країни світу. Також можливо було б впровадити систему, де небайдужі українці могли б за допомогою цього сайту направити невелику суму грошей, що пішла б на збереження тієї чи іншої пам'ятки.

4. Досліджено заходи щодо захисту культурної спадщини в Україні з точки зору публічного управління, до яких відноситься: діджиталізація сфери захисту культурної спадщини в Україні; розробка комплексу дій щодо популяризації культурної спадщини в мережі Інтернет; активний пошук інвесторів; залучення молоді, дітей, громадських організацій та популяризація національної культури серед підлітків та дітей.

Таким чином, в ході проведеного дослідження було проаналізовано стан поточної ситуації щодо захисту культурної спадщини в Україні з точки зору публічного управління, виявлені найсерйозніші проблеми, запропоновані комплексні рішення задля найоперативнішого вирішення існуючих проблем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аппело Юрген. Менеджмент 3.0. Agile-менеджмент. Лідерство та управління командами». Харків: Вид-во «Ранок: Фабула», 2019. 432 с.
2. Білик Р. Р. Конкурентоспроможність регіонів України в системі зміцнення їх економічної безпеки. дис... док. екон. наук. Львів, 2017. 459 с.
URL: https://ird.gov.ua/irdd/d20170626_a805_BilykRR2.pdf (дата звернення: 17.01.2023).
3. Білорусов С. Г. Формування державної регіональної кадрової політики шляхом розвитку людського капіталу, лідерства та залучення молоді. *Теорія і практика державного управління. Збірник науково-практичних статей*. Кропивницький, 2018. С. 6–15.
4. Воронкова В.Г. AGILE-менеджмент (менеджмент 3.0) як основа публічного управління та адміністрування у цифровому суспільстві. *Публічне управління в системі координат: демократія, децентралізація, місцеве самоврядування: Всеукраїнська науково-практична конференція*, 18, Мелітополь, 2019. С. 38-41. URL: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/7796/1/1.%20%D0%A1%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%A4%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%8F%21-38-41.pdf> (дата звернення: 14.01.2023).
5. Деякі питання охорони та збереження об'єктів всесвітньої спадщини: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 805. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/805-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 16.01.2023).
6. Дзвінчук Д. І. Знання і незнання: людські ресурси об'єднаних територіальних громад як об'єкт навчання і розвитку. *Децентралізація влади, проведення реформ в Україні. Сучасний стан та проблеми підготовки кадрів для об'єднаних територіальних громад*: матеріали II Міжнародної науково-методичної конференції 13-14 грудня 2018 р. Рівне : НУВГП, 2018. 233 с. (С. 53–54).

7. Дзвінчук Д. Роль безперервної освіти в стратегії розвитку людського капіталу. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*. 2020. Вип. 29. С. 53–60. URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/29_2020/9.pdf (дата звернення: 10.01.2023).

8. Дзюндзюк В. Публічне управління в Україні: рух з минулого у майбутнє. *Актуальні проблеми державного управління*. 2019. № 1(55). С. 8–18. URL: https://www.researchgate.net/publication/335765533_Publicne_upravlinna_v_Ukraini_ruh_z_minulogo_u_majbutne (дата звернення: 08.01.2023).

9. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 16.01.2023).

10. Кудерська Н. І., Кудерська І. О. Списки (переліки, реєстри) нематеріальної культурної спадщини. *Suprematia Draptului*. URL: <http://sd-vp.info/2016/spiski-pereliki-reyestri-nematerialnoyi-kulturnoyi-spadshhini/> (дата звернення: 10.01.2023).

11. Мазур Т. В. Охорона культурної спадщини в Україні: історико- й теоретико-правове дослідження. Автореф. дис... док. юрид. наук. Київ, 2021. 37 с. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/18256/1/avtoref_mazur_tv.pdf (дата звернення: 10.01.2023).

12. Мудрак М., Пучков А., Яременко М., Ключко Д., Скарби України: культурна спадщина народу. Лондон: Thames & Hudson, 2022. 256 с. URL: <https://pen.org.ua/treasures-of-ukraine> (дата звернення: 10.01.2023).

13. Нагаєв В. М. Публічне адміністрування. Електронний навчальний посібник. Х. : ХНАУ, 2018. 278 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/4925/1/NP_Public%20administration_2019.PDF (дата звернення: 19.01.2023).

14. Об'єкти культурної спадщини, які пов'язані з літературою, відреставрують за державні кошти. *Велика реставрація*. URL: <https://chytomo.com/koshtom-derzhavy-vidrestavruut-ob-iekty-kulturnoi-spadshchyny-iaki-pov-iazani-z-literaturoiu/> (дата звернення: 19.01.2023).

15. Ольвінська Ю. О., Самотоєнкова О. В., Вітковська К. В. Сучасний стан та тенденції розвитку інноваційної діяльності в Україні. *Економіка та держава*. 2021. № 4. С. 64-71. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/4_2021/13.pdf (дата звернення: 10.01.2023).

16. Офіційний сайт Київської міської державної адміністрації. URL: <https://kyivcity.gov.ua/> (дата звернення: 14.01.2023).

17. Офіційний сайт UNESCO. URL: <http://whc.unesco.org> (дата звернення: 19.01.2023).

18. Панасюк Р., Петренко В., Попова Х., Ясінська Й. Реінжиніринг менталітету людських ресурсів-обов'язкова складова процесу успішного управління змінами в соціальноекономічних системах. *International Journal of Innovative Technologies in Economy*. 2018. № 5 (17). Вип. 1. С. 60–68. URL: <https://rsglobal.pl/index.php/ijite/article/view/732/717> (дата звернення: 17.01.2023).

19. Попович Д. В., Назар Н. В., Савчин Н. В. Краудфандінг як новітній спосіб фінансування в Україні. *Молодий вчений*. 2018. № 10. С. 873–876. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/PDF-24-1.pdf> (дата звернення: 19.01.2023).

20. Про затвердження плану заходів з реалізації нового етапу реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні на 2019-2021 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 січня 2019 р. № 77-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/77-2019-%D1%80#Text> (дата звернення: 23.01.2023).

21. Про затвердження плану заходів щодо підтримки сфери культури, охорони культурної спадщини, розвитку креативних індустрій та туризму: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2021 р. № 84-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/84-2021-%D1%80#Text> (дата звернення: 19.01.2023).

22. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 23.01.2023).

23. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text> (дата звернення: 23.01.2023).

24. Публічне управління: термінол. слов. / уклад.: В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петрос. Київ: НАДУ. 2018, 224 с. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_888_37081450.pdf (дата звернення: 14.01.2023).

25. Сім українських пам'яток входять до світової спадщини ЮНЕСКО. 24 Львів. URL: http://24tv.ua/7_ukrayinskih_pamyatok_vhodyat_do_svitovoyi_spadshhini_yunesko_n573670 (дата звернення: 19.01.2023).

26. Сміт А., Васильєв О, Межевікіна М, Малівський А. Багатство народів. Дослідження про природу та причини добробуту націй. Київ : Наш Формат, 2018. 722 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Smit_Adam/Bahatstvo_narodiv_Doslidzhennia_pro_pryrodu_ta_prychynu_dobrobutu_natsii/ (дата звернення: 16.01.2023).

27. Сокольська Т. В., Поліщук С. П. Роль публічного управління у розвитку транскордонного співробітництва України. *Аспекти публічного управління*, 2018. Т. 6, № 5. С. 25-32. URL: <https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/view/412/407> (дата звернення: 11.01.2023).

28. Сокольська Т. В., Поліщук С. П., Іванова Л. С. Публічна політика щодо активізації зеленого туризму в Україні як драйвера сталого розвитку сільських територій. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: Право, публічне управління та адміністрування*. 2022. № 4. URL: <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2022-4-02-03/2022-4-02-03> (дата звернення: 11.01.2023).

29. Соснін О. В. Окремі елементи розробки нової інституціональної матриці розвитку України. *Загальнонаціональний правовий тижневик «Юридичний вісник України»*. 2019. URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/okremi-elementy-rozrobky-novoyi-instyuttsionalnoyi-matrytsi-rozvytku-ukrayiny/> (дата звернення: 21.01.2023).

30. Український державний інститут культурної спадщини: офіційний сайт. URL: <https://www.spadshina.org.ua> (дата звернення: 11.01.2023).

31. Череп А. В., Череп О. Г., Крилов Д. В., Воронкова В. Г. Методичний підхід до перерозподілу інвестиційних проектів на підприємстві за встановленими критеріями. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2019. Т. 1, № 28. С. 256-263. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/2063> (дата звернення: 16.01.2023).

ДОДАТКИ

Додаток А

План заходів щодо підтримки сфери культури, охорони культурної спадщини, розвитку креативних індустрій та туризму [16, 21]

Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання
Збереження культурної спадщини та розвиток культурного потенціалу України в рамках програми “Велике будівництво”		
<i>Охорона, відродження та ефективне використання об’єктів культурної спадщини</i>		
1. Утворення експертної групи з відбору проєктів робіт з реставрації, консервації, ремонту на пам’ятках культурної спадщини, у тому числі замках, інших фортифікаційних, оборонних, палацово-паркових комплексах, які будуть реалізовані в рамках програми “Велике будівництво”	березень 2021 р.	МКІП
2. Відбір згідно з встановленим порядком проєктів робіт з консервації, реставрації, ремонту на пам’ятках культурної спадщини, у тому числі замках, інших фортифікаційних, оборонних, палацово-паркових комплексах, які будуть реалізовані в рамках програми “Велике будівництво”, та моніторинг їх виконання	2021—2023 р.	—”—
3. Розроблення науково-проектної документації на консервацію, реставрацію, реабілітацію, музеєфікацію, ремонт та пристосування пам’яток культурної спадщини	—”—	обласні та Київська міська держадміністрації МКІП
4. Проведення робіт з консервації, реставрації, реабілітації, музеєфікації, ремонту та пристосування пам’яток культурної спадщини, які пройшли відбір в установленому порядку	—”—	—”—
5. Розроблення та внесення на розгляд Кабінету Міністрів України проекту акта про внесення змін до Порядку визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на території історичних ареалів населених місць, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 р. № 318 (Офіційний вісник України, 2002 р., № 12, ст. 587)	квітень 2021 р.	МКІП Мінрегіон
6. Розроблення та затвердження у складі генеральних планів населених пунктів, занесених до Списку історичних населених місць України, історико-архітектурних опорних планів з	2021—2022 р.	органи місцевого самоврядування (за згодою)

Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання
визначенням меж і режимів використання історичних ареалів населених місць		
7. Розроблення та внесення на розгляд Кабінету Міністрів України проекту акта про затвердження вимог щодо розміщення реклами в буферних зонах об'єктів всесвітньої спадщини	червень 2021 р.	МКП
8. Розроблення та затвердження науково-проектної документації з визначення меж та режимів використання буферних зон таких об'єктів всесвітньої спадщини ЮНЕСКО:		
архітектурний ансамбль Резиденція митрополитів Буковини і Далмації	листопад 2021 р.	
дерев'яні церкви карпатського регіону України та Польщі	грудень 2022 р.	
Геодезична дуга Струве	—”—	
9. Розроблення планів управління такими об'єктами всесвітньої спадщини ЮНЕСКО: Собор Святої Софії та прилеглі монастирські споруди, Києво-Печерська Лавра у м. Києві; ансамбль історичного центру Львова	2022 р. 2023 р.	
10. Забезпечення перегляду та актуалізація переліку об'єктів культурної спадщини, включених до Попереднього списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО	листопад 2021 р.	МКП обласні та Київська міська держадміністрації
11. Забезпечення підготовки номінаційних досье для включення українських об'єктів до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО	—”—	—”—
12. Активізація роботи з подання українських об'єктів культурної спадщини до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО	постійно	обласні та Київська міська держадміністрації МКП МЗС
13. Здійснення комунікаційних та навчально-методичних заходів з питань повернення культурних цінностей, незаконно вивезених, евакуйованих з території України під час війн та збройних конфліктів, а також тимчасово вивезених і неповернутих (семінари, засідання за круглим столом, фокус-групи)	—”—	МКП
14. Закупівля експериментальних модулів електронного інформаційного ресурсу культурної спадщини і культурних цінностей	2021 р.	—”—
15. Налаштування та введення в дослідну експлуатацію експериментальних модулів електронного інформаційного ресурсу культурної спадщини і культурних цінностей, визначення адміністратора експериментальних	—”—	МКП інші заінтересовані центральні органи виконавчої влади

Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання
модулів, проведення навчання користувачів, ідентифікація користувачів у системі		
16. Наповнення даними експериментальних модулів електронного інформаційного ресурсу культурної спадщини і культурних цінностей	2021—2022 р.	МКП
17. Закупівля обладнання та облаштування серверної кімнати	—“—	—“—
18. Розроблення та внесення на розгляд Кабінету Міністрів України проекту акта про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 38, ст. 1147), з метою доповнення переліку спеціальністю “Реставрація нерухомих об’єктів культурної спадщини” в межах галузі знань “Архітектура та будівництво”	листопад 2021 р.	МОН Мінрегіон МКП
19. Здійснення підготовки фахівців з реставрації нерухомих об’єктів культурної спадщини	постійно	МОН інші заінтересовані центральні органи виконавчої влади
<i>Розбудова сучасної туристичної інфраструктури</i>		
20. Розроблення та подання на розгляд Кабінету Міністрів України проекту Концепції Державної цільової програми розвитку внутрішнього та в’їзного туризму “Мандруй Україною”	березень 2021 р.	МКП ДАРТ
21. Розроблення та подання на розгляд Кабінету Міністрів України Державної цільової програми розвитку внутрішнього та в’їзного туризму “Мандруй Україною”	вересень 2021 р.	—”—
22. Організація проведення дослідження щодо змін та перспектив розвитку ринку туристичних послуг, вивчення існуючих цільових аудиторій	2021—2023 р.	ДАРТ
23. Проведення опитувань внутрішніх та в’їзних туристів щодо їх подорожей з метою проведення аналізу динаміки змін у наступні періоди	—”—	ДАРТ Держстат
24. Визначення механізму і джерел фінансування організації туристичних подорожей Україною, зокрема для школярів, студентів та громадян похилого віку	листопад 2021 р.	МКП Мінмолодьспорт Мінсоцполітики Мінфін ДАРТ
25. Підготовка робіт із складення таблиць сателітного рахунку туризму	грудень 2023 р.	ДАРТ Держстат

Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання
26. Проведення щоквартального аналізу надходжень від туристичного збору	2021—2023 р.	ДАРТ
27. Запровадження Єдиного туристичного реєстру — національної системи збору та аналізу туристичних даних	—”—	—”—
28. Визначення шляхів автоматизації відображення інформації про туристичні потоки у пунктах пропуску через державний кордон з можливістю визначення громадянства осіб, які перетинають кордон, та тривалістю їхнього перебування за будь-який обраний період	—”—	ДАРТ Адміністрація Держприкордонслужби
29. Сприяння проведенню міжнародних заходів в Україні у сфері туризму під егідою Всесвітньої туристичної організації, Організації за демократію та економічний розвиток ГУАМ, Організації Чорноморського економічного співробітництва тощо	—”—	ДАРТ МКП
30. Створення умов для розвитку конференц-індустрії, зокрема шляхом створення Державного конференц-бюро (National Convention Bureau), активізації співпраці з регіональними конференц-бюро та започаткування спільних проєктів	—”—	—”—
31. Організація та проведення міжнародного туристичного форуму для гравців ринку	грудень 2021 р.	—”—
32. Створення і впровадження офіційного багатомовного туристичного порталу	2021—2022 р.	ДАРТ МКП Мінцифри
33. Включення до пріоритетних напрямів конкурсних програм “Знакові події” та “Мережі й аудиторії” просування туристичного потенціалу України у світі через підтримку проєктів, спрямованих на розширення зовнішньої аудиторії об’єктів культурної спадщини	грудень 2021 р.	МКП
34. Підтримка створення культурних продуктів, що підсилюють туристичний потенціал регіонів, та їх просування на міжнародній арені (Програма “Культура. Туризм. Регіони”)	—”—	—”—
35. Розроблення концепції представлення та реалізації культурно-мистецьких проєктів, спрямованих на просування української культури в світі	—”—	Держмистецтв МЗС
36. Розвиток туристично-інформаційних центрів (зокрема вирішення питання щодо стандартів маркування/навігації та створення туристично-інформаційних центрів)	січень 2022 р.	ДАРТ
37. Здійснення презентаційних заходів туристичного потенціалу регіонів України у	2021—2023 р.	ДАРТ МКП

Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання
країнах—донорах туристів за участю національних туроператорів в'їзного туризму		
38. Розвиток і популяризація в'їзного туризму та внутрішнього туризму в рамках проекту “Мандруй Україною”	—”—	ДАРТ МКП МЗС
39. Здійснення методично-консультативної підтримки громад та локальних бізнесів у створенні нових туристичних продуктів, орієнтованих на споживачів кризової економіки	—”—	МКП ДАРТ
40. Реалізація проекту “Туристичні магніти України”	2021—2023 р.	МКП ДАРТ обласні та Київська міська держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою)
41. Виготовлення інформаційної аудіовізуальної, друкованої продукції та розміщення її в ефірі загальнонаціональних та регіональних теле- і радіоканалів, в Інтернеті, громадських місцях	—”—	—”—
42. Розміщення відповідної інформації (новин, статей, інфографіки) на офіційних веб-сайтах обласних державних адміністрацій, у соціальних мережах та проведення тематичних брифінгів, засідань за круглим столом, робочих зустрічей, прес-турів для представників засобів масової інформації	—”—	—”—
43. Реконструкція галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті	грудень 2022 р.	Український інститут національної пам'яті
<i>Сприяння розвитку креативних індустрій</i>		
44. Розроблення та подання Кабінету Міністрів України Концепції Державної цільової національно-культурної програми розвитку народних художніх промислів на 2021—2025 роки	березень 2021 р.	МКП Держмистецтв
45. Розроблення та подання Кабінету Міністрів України Державної цільової національно-культурної програми розвитку народних художніх промислів на 2021—2025 роки	липень 2021 р.	—”—
46. Визначення місця розташування Будинку музики, розроблення документації із землеустрою для реалізації проекту “Будинок музики” шляхом нового будівництва	травень 2021 р.	Київська міська держадміністрація МКП
47. Визначення механізму реалізації проекту “Будинок музики”, підготовка техніко-економічного обґрунтування оптимальних варіантів реалізації проекту	жовтень 2021 р.	МКП Держмистецтв Мінекономіки Київська міська держадміністрація

Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання
48. Організація та проведення архітектурного конкурсу на кращу проектну пропозицію щодо реалізації проекту “Будинок музики”	грудень 2021 р.	Мінфін Мінрегіон МКП Держмистецтв Мінекономіки Мінфін Мінрегіон
49. Реалізація проекту “Будинок музики” шляхом нового будівництва	2022—2023 р.	МКП Держмистецтв Мінекономіки Мінфін Мінрегіон Київська міська держадміністрація
50. Запровадження пілотного проекту щодо створення центрів культурних послуг: проведення польових досліджень (фокус-групи, експертні інтерв’ю) в територіальних громадах — учасницях пілотного проекту щодо стану культури в громадах та надання культурних послуг в центрах культурних послуг	травень 2021 р.	МКП органи місцевого самоврядування, учасники пілотного проекту (за згодою) зовнішні експерти (за згодою)
розроблення архітектурно-будівельних проектів центрів культурних послуг для кожної територіальної громади; розроблення трьох типових моделей (архітектурно-будівельних проектів) центрів культурних послуг (базової, оптимальної, розширеної) для масштабування на всі регіони України	серпень 2021 р.	МКП Мінрегіон органи місцевого самоврядування, учасники пілотного проекту (за згодою) зовнішні експерти (за згодою)
розроблення моделей організаційної, управлінської, юридичної, фінансової складової функціонування центрів культурних послуг	жовтень 2021 р.	МКП Мінфін органи місцевого самоврядування, учасники пілотного проекту (за згодою)
створення центрів культурних послуг в територіальних громадах — учасницях пілотного проекту	грудень 2022 р.	—”
51. Створення та організація роботи центрів культурних послуг в територіальних громадах	2021—2023 р.	МКП Мінфін Мінрегіон обласні та Київська міська держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою)
52. Розроблення концепції моделі креативних хабів	грудень 2021 р.	МКП інші заінтересовані

Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання
		центральні органи виконавчої влади
53. Запровадження пілотного проекту щодо створення креативного хабу у м. Києві з метою розвитку креативних індустрій на регіональному рівні	2022—2023 р.	Київська міська держадміністрація МКП
54. Удосконалення механізмів фінансування проектів Українським культурним фондом	листопад 2021 р.	МКП Мінекономіки Мінфін
55. Створення механізму перерозподілу коштів, отриманих від видачі ліцензій відповідно до Закону України “Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор” та відрахувань від організацій колективного управління згідно із Законом України “Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав” на підтримку культурно-мистецьких проектів — через Український культурний фонд	грудень 2021 р.	Мінекономіки МКП Мінфін
56. Стимулювання та підтримка місцевих ініціатив щодо підготовки інвестиційних проектів з метою розвитку культурної інфраструктури, зокрема, які подаються на конкурсний відбір за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку	2021—2023 р.	МКП Мінфін Мінрегіон обласні та Київська міська держадміністрації органи місцевого самоврядування (за згодою)
57. Проведення аналізу стану справ щодо фінансування проектів у сфері культури, охорони культурної спадщини, розвитку креативних індустрій та туризму, в тому числі за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку	квітень 2022 р.	—” —
58. Здійснення комунікаційних заходів щодо можливостей використання інструменту державно-приватного партнерства для залучення позабюджетних коштів у сферу культури	2021—2023 р.	МКП Мінекономіки інші заінтересовані центральні органи виконавчої влади обласні та Київська міська держадміністрації всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (за згодою)
59. Надання державної субсидії для проведення заходів кінокомісії, спрямованих на просування локацій України як привабливого місця для створення кінематографічної та аудіовізуальної продукції	2021—2023 р.	Держкіно

Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання
60. Створення документальних та ігрових національних фільмів з метою популяризації України на світовому туристичному ринку	—”	—”
61. Розроблення та внесення на розгляд Кабінету Міністрів України проектів законів України про:		
внесення змін до Закону України “Про народні художні промисли”	грудень 2021 р.	МКП Держмистецтв
внесення змін до Закону України “Про кінематографію” з метою приведення термінології у сфері кінематографії у відповідність з вимогами сучасності та світової кінематографічної практики, а також удосконалення умов діяльності Ради з державної підтримки кінематографії	січень 2022 р.	МКП Держкіно
62. Передбачати кошти для фінансування заходів під час складання проекту Державного бюджету України на відповідний рік	2021—2023 р.	Мінфін МКП інші заінтересовані центральні органи виконавчої влади

АНОТАЦІЯ

Михайловська О.Д. Публічне управління охороною культурної спадщини в Україні. Випускна кваліфікаційна робота на здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» освітньою програмою «Публічне управління та адміністрування». Державний торговельно-економічний університет, 2023.

У випускній кваліфікаційній роботі на основі робіт сучасних українських вчених проаналізовано стан охорони культурної спадщини в Україні, досліджено головні аспекти. Визначено проблеми сфери та фактори, які мають найбільший вплив на вирішення існуючих проблем. На основі отриманої під час роботи інформації, було запропоновано рішення по зміні ситуації в кращій бік за допомогою системи дій, оснований на діджиталізації сфери охорони культурної спадщини.

Ключові слова: культура, діджиталізація, культурна спадщина, інноваційні заходи, публічне управління, фінансування.

SUMMARY

Mykhailovska O. Public management of cultural heritage protection in Ukraine. Final qualifying work for obtaining Bachelor of specialty 281 "Public Management and Administration", educational program "Public Management and Administration". State University of Trade and Economics, 2023.

In the final qualifying work, based on the works of modern Ukrainian scholars, the state of cultural heritage protection in Ukraine was analyzed, the main aspects were studied. The problems of the sphere and the factors that have the greatest impact on solving existing problems were identified. Based on the information obtained during the work, solutions were proposed to change the situation for the better through a system of actions based on the digitalization of the sphere of cultural heritage protection.

Key words: culture, digitalization, cultural heritage, innovative measures, public management, financing.

РЕЦЕНЗІЯ

на випускню кваліфікаційну роботу
Михайловської Ольги Дмитрівни на тему:

«Публічне управління охороною культурної спадщини в Україні»
виконаної на здобуття ОС «Бакалавр»
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»
У Державному торговельно-економічному університеті

Представлена на рецензію випускна кваліфікаційна робота носить актуальний характер, вирізняється своєчасністю, оскільки присвячена питанням публічного управління охороною культурної спадщини в Україні на прикладі Київської міської державної адміністрації, яка є прикладом результативного публічного управління відповідною сферою.

У процесі аналізу автором використовувалися методи аналізу, порівняння, графічні методи, які дали змогу отримати синтезоване уявлення про об'єкт і водночас наочно показати його складові.

Мета дослідження пов'язана із вивченням заходів щодо захисту культурної спадщини в Україні з боку органів публічної влади на прикладі Київської міської державної адміністрації.

Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та пропозицій, переліку посилань на використані інформаційні джерела та додатків.

Перший розділ присвячується характеристиці публічного управління охороною культурної спадщини в Україні.

У другому висвітлюються питання удосконалення системи публічного управління охороною культурної спадщини в Україні.

Результати проведеного дослідження можуть бути використані в освітній діяльності, а також в практичній діяльності органів публічної влади, зокрема Київської міської державної адміністрації, а отримана інформація допоможе створити нову систему із збереження культурної спадщини України.

Випускна кваліфікаційна робота відповідає вимогам, виконана у повному обсязі і заслуговує на оцінку «відмінно», а її автор Михайловська Ольга Дмитрівна на отримання кваліфікації бакалавра відповідно до обраної спеціальності.

Рецензент
Начальника центру
системи безпеки поліції охорони

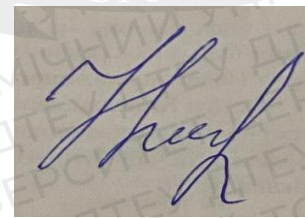
В.Мовчанюк

Завідувачу кафедри публічного
управління та адміністрування
Новіковій Н.Л.

Заява

Я, Михайловська Ольга Дмитрівна, повідомляю, що за результатами проведення самостійної перевірки з використанням програмно-технічних засобів у наданій випускній кваліфікаційній роботі на тему: «Публічне управління охороною культурної спадщини в Україні» не міститься елементів академічного плагіату. У випадках використання прямих запозичень з друкованих та електронних джерел, вказані відповідні посилання.

Робота для перевірки надається у друкованому та електронному варіантах. Електронна версія моєї роботи ідентична з друкованою.

«31» січня 2023 року

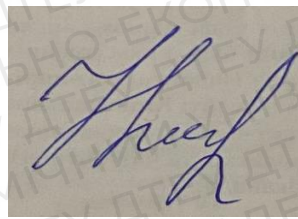
_____ (підпис)

Згода

Я, Михайловська Ольга Дмитрівна, цим засвідчую, що є автором випускної кваліфікаційної роботи на тему: “Публічне управління охороною культурної спадщини в Україні” несу повну відповідальність за достовірність, точність та повноту поданої у роботі інформації, жодна частина роботи не була скопійована, за винятком випадків, коли робиться належне підтвердження в присвоєнні. Я підтверджую, що у роботі не міститься державної таємниці або інформації для службового користування.

Цим засвідчую, що жодна частина цієї роботи не була опублікована мною раніше.

Я даю дозвіл на те, що моя робота буде направлена в інституційний депозитарій Державного торговельно-економічного університету і збережена в базі даних для майбутньої перевірки плагіату.

«31» січня 2023 року

(Михайловська О.Д.)

Підпис

Прізвище, ініціали